

**Sprawozdanie z działalności kontrolnej
Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach
w 2008 roku**

W 2008 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach realizował kontrole w jednostkach i podmiotach gospodarczych na terenie całego województwa świętokrzyskiego. Celem podejmowanych działań było przede wszystkim nadzorowanie zagadnienia gospodarczego korzystania ze środowiska przez poszczególnych użytkowników oraz wymuszanie dostosowywania się ich do obowiązujących przepisów, a w tym:

- kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym użytkowaniu zasobów przyrody,
- kontrole dotrzymywania warunków decyzji administracyjnych ustalających zasady użytkowania środowiska,
- kontrole eksploatacji urządzeń i instalacji chroniących środowisko przed zanieczyszczeniem.

Wzorem latami poprzednich, wykonywano również inne zadania kontrolne ujęte w resortowych wytycznych jako cele szczególnie ważne do podjęcia w 2008 roku odnoszące się do:

- wypełniania wymagań ochrony środowiska przez prowadzących instalacje zobowiązane do posiadania pozwolenia zintegrowanego,
- przestrzegania przepisów z zakresu gospodarowania niektórymi odpadami oraz uiszczania opłaty produktowej i depozytowej,
- przestrzegania wymagań w zakresie postępowania z substancjami stwarzającymi szczególne zagrożenie dla środowiska,
- kontroli wyrobów wprowadzonych do obrotu podlegających ocenie zgodności,
- kontroli w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami,
- weryfikacji rocznych raportów emisji do powietrza gazów cieplarnianych,
- kontroli postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym,

- kontroli w zakresie funkcjonowania stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- kontroli zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym, stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw oraz w oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.

Nowym zadaniem kontrolnym wynikającym z wprowadzonych zmian przepisów w ochronie środowiska było przyjmowanie i weryfikacja raportów podmiotów objętych Krajowym Rejestrem Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń (PRTR).

Ponadto podejmowane były zadania wynikające z interwencji posłów, wniosków Wojewody i organów samorządowych, organizacji pozarządowych oraz interwencji ludności.

W wyniku wykonania rocznego planu kontroli oraz zrealizowania zadań w ramach dodatkowych cykli kontrolnych Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach w roku 2008 przeprowadził łącznie 459 kontroli (w tym wszystkie planowane), co dotyczy:

- 404 kontroli kompleksowych i problemowych,
- 31 kontroli interwencyjnych,
- 24 innych kontroli, wynikających z doraźnych potrzeb.

Wobec stwierdzanych licznych nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymogów ochrony środowiska stosowano działania pokontrolne o charakterze niepieniężnym oraz wydawano decyzje skutkujące konsekwencjami finansowymi w stosunku do sprawców naruszeń prawa.

W ramach działań pokontrolnych o charakterze niepieniężnym wystosowano:

- 230 zarządzeń pokontrolnych,
- 75 wystąpień pokontrolnych,
- 38 postanowień.

Sporządzono ponadto 53 wnioski do organów administracji rządowej oraz 148 wniosków do organów administracji samorządowej. Skierowano 13 wniosków do prokuratury, wydano 6 decyzji nakładających obowiązek wstrzymania działalności w związku z naruszaniem przepisów regulujących zasady korzystania ze środowiska.

Sprawdzanie spełniania wymogów ochrony środowiska odbywało się między innymi poprzez wykonywanie pomiarów kontrolnych emisji zanieczyszczeń. W ramach tych działań w roku 2008 laboratorium Inspektoratu wykonało badania prób ścieków, wody, gleby i odpadów w trakcie 41 kontroli, pomiary emisji pyłów i gazów w czasie 5 kontroli, pomiary poziomu emitowanego hałasu na terenie 28 podmiotów oraz pomiary poziomów pól elektromagnetycznych wokół 2 obiektów.

Pomiary w trakcie kontroli realizowane są tylko wtedy, gdy uzasadnia to stan formalnoprawny jednostki organizacyjnej i sposób korzystania przez nią ze środowiska. W przypadkach, gdy wyniki analiz i badań uzyskane z prób zanieczyszczeń pobranych w toku kontroli lub pomiarów poziomów energii wykraczały poza zakres wielkości dopuszczalnych określonych obowiązującymi przepisami lub ustalonych decyzjami administracyjnymi, zastosowano działania pokontrolne o charakterze pieniężnym. Są to przede wszystkim kary pieniężne i zobowiązania do pokrycia kosztów kontroli. W roku 2008 kontrole z pomiarami stanowiły ok.17 % przeprowadzonych kontroli. Wynikiem podejmowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska tego rodzaju działań było wydanie:

- 17 decyzji o karach łącznych na kwotę 769 860,81 zł,
- 10 decyzji ustalających bieżące kary godzinowe i dobowe,
- 6 decyzji o kosztach kontroli oraz wykonywanych pomiarów i analiz na kwotę 12 277,63 zł.

Doraźnym środkiem przymuszającym do eliminacji nieprawidłowości i zaniedbań w ochronie środowiska stosowanym w toku kontroli są mandaty karne, które wymierzono 146 osobom na łączną kwotę 44 350,00 zł.

Większość nieprawidłowości stwierdzanych w czasie kontroli to brak uregulowań formalnoprawnych w zakresie korzystania ze środowiska, niedotrzymywania standardów określonych podmiotom w decyzjach administracyjnych lub wynikających bezpośrednio z przepisów.

Najczęściej występujące naruszenia w zakresie ochrony powietrza stwierdzane podczas kontroli to: nie prowadzenie aktualizowanej okresowo ewidencji zawierającej informacje o ilości i rodzajach gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza, nie przesyłanie odpowiednim organom informacji o naliczonych opłatach z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej stwierdzano brak pozwoleń wodnoprawnych na pobór wody, brak pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie ścieków, wód opadowych i roztopowych, nie prowadzenie pomiarów ilości pobieranej wody, niewłaściwą eksploatację urządzeń do oczyszczania ścieków, co w kilku przypadkach było przyczyną przekroczeń wskaźników zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach.

W zakresie gospodarki odpadami kontrole wykazywały nieprawidłową eksploatację składowisk odpadów, brak uzgodnień w zakresie postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne, brak lub niewłaściwie prowadzoną ilościową i jakościową ewidencję wytwarzanych odpadów. Liczne zastrzeżenia budził również sposób prowadzenia stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji i punktów zbierania złomu.

Spośród pozostałych, wykonanych zadań kontrolnych wymienić należy: działania związane z zapobieganiem powstawania poważnych awarii przemysłowych, takie jak opiniowanie raportów bezpieczeństwa zakładów o dużym ryzyku awarii przemysłowych i kontrole tego typu instalacji, udział w przekazywaniu do eksploatacji obiektów, które mogą pogorszyć stan środowiska oraz urządzeń służących ochronie środowiska przed zanieczyszczeniem i wydawanie w tym zakresie opinii (25 wydanych opinii). Ponadto w 2008 roku kontynuowano kontrole w ramach ogólnopolskiego systemu nadzoru rynku wewnętrznego, międzynarodowego obrotu odpadami oraz kontrole podmiotów zajmujących się recyklingiem pojazdów wycofanych z eksploatacji. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono weryfikację 22 rocznych raportów emisji do powietrza gazów cieplarnianych w ramach europejskiego systemu handlu uprawnieniami do emisji oraz 9 kontroli postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym.

Ponadto, na potrzeby osób i podmiotów gospodarczych korzystających ze środków unijnych w ramach sektorowych programów operacyjnych, Inspektorat przygotowywał i wydał 677 opinii i zaświadczeń o spełnianiu wymogów z zakresu ochrony środowiska oraz braku zaległości z tytułu kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska.

Wykonując ustawowe zadania Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska współpracował z innymi organami kontrolnymi, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz z organami administracji rządowej i samorządu terytorialnego.